

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمر الکرما
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام

محمد علی قناد بروجردی
محمد حسین قناد بروجردی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الفباي کار و کارمندي از منظر اسلام: همراه با خودسنجي و مسابقه

نویسنده:

محمدعلي قديري

ناشر چاپي:

حوزه علميه اصفهان

ناشر ديجيتالي:

مرکز تحقیقات رایانه‌اي قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۱	الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام: همراه با خودسنجی و مسابقه
۱۱	مشخصات کتاب
۱۲	اشاره
۱۵	مقدمه
۱۶	خودسنجی و مسابقه
۱۶	پل ارتباطی
۱۶	گنج و رنج
۱۷	مهم ترین کلیدهای برکت و روزی عبارتند از:
۱۸	دام های شیطان
۱۹	الف:
۱۹	اشاره
۱۹	زن با برکت
۲۰	ب:
۲۰	اشاره
۲۰	رنج و گنج
۲۱	پ:
۲۱	اشاره
۲۱	تذکر:
۲۲	هوشمندی
۲۳	ت:
۲۳	اشاره
۲۳	خدمت خلق
۲۴	ث:

۲۴	اشاره
۲۴	حسرت مال مردم
۲۵	ج:
۲۵	اشاره
۲۵	تذکر:
۲۵	امانت داری
۲۶	چ:
۲۶	تذکر:
۲۶	اشاره
۲۶	الف) ورزش های هوازی یا ایروبیک
۲۶	ب) ورزش های غیرهوازی(قندسوز)
۲۶	اشاره
۲۷	درمان غم
۲۸	ح:
۲۸	اشاره
۲۸	افزایش خرد
۲۹	خ:
۲۹	اشاره
۲۹	مدیریت فکر و خیال
۳۰	د:
۳۰	اشاره
۳۰	شکنجه روحی
۳۱	ذ:
۳۱	اشاره
۳۱	سستی ممنوع
۳۲	ر:

۳۲ اشاره

۳۴ ترس از فقر

۳۵ ز:

۳۵ اشاره

۳۵ آموزش

۳۶ ژ:

۳۶ اشاره

۳۶ رحم کن، رحم ببین

۳۷ س:

۳۷ اشاره

۳۷ تفریح عالی:

۳۸ ش:

۳۸ اشاره

۳۸ وفای به عهد و پیمان

۳۹ ص:

۳۹ اشاره

۳۹ فایده شکر

۴۰ ض:

۴۰ اشاره

۴۰ خدای روزی رسان

۴۱ ط:

۴۱ اشاره

۴۱ خودباوری

۴۲ ظ:

۴۲ اشاره

۴۲ امانت داری

ع:	۴۳
اشاره	۴۳
بخش اول: عوامل حقیقی کامیابی	۴۳
بخش دوم: عوامل موهوم پیروزی	۴۵
پیرو واقعی	۴۵
غ:	۴۶
اشاره	۴۶
ضرر تنبلی	۴۶
ف:	۴۷
اشاره	۴۷
جزای عمل	۴۷
ق:	۴۸
اشاره	۴۸
تذکر فقهی:	۴۸
نشانه تنبلی	۴۹
ک:	۵۰
اشاره	۵۰
اجر جهاد	۵۰
گ:	۵۱
اشاره	۵۱
شأن زن	۵۱
ل:	۵۲
اشاره	۵۲
کلید مشکل گشا	۵۲
م:	۵۳
اشاره	۵۳

۵۴	آفت موفقیت
۵۵	ن:
۵۵	سود حقیقی
۵۶	و:
۵۶	اشاره
۵۶	مرگ شهادت گونه
۵۷	ه:-
۵۷	اشاره
۵۷	همت عالی
۵۸	ی:
۵۸	اشاره
۵۸	بهترین حلال
۵۹	دو کلید مشکل گشا
۶۰	ارزش سنجی
۶۰	ارزش سنجی
۶۱	محرمات اقتصادی
۶۳	حلال اختلافات و مشاجرات
۶۳	زیاد شدن روزی و پیدا کردن شغل خوب
۶۴	گاو بنی اسرائیل
۶۵	پلیدترین نجاست
۶۵	قربانگاه عقل
۶۶	اوسا عَلم عَلم
۶۷	بدترین نفرین
۶۷	تذکر: در موارد زیر باید شغل خود را عوض کنیم:
۶۸	فواید کار در ضرب المثل
۷۱	مدیریت زمان

۷۲	عوامل آرام بخش در قرآن عبارتند از:
۷۲	مهم ترین عوامل شادمانی از روایات عبارتند از:
۷۴	ضرر های بی کاری
۷۵	فواید کار (۱)
۷۶	فواید کار (۲)
۷۷	دوشِ بار هم
۷۹	فهرست منابع
۸۱	دیگر آثار مؤلف
۸۱	الف) کتاب
۸۱	ب) محتوای نرم افزارهای:
۸۳	خودسنجی و مسابقه
۹۱	درباره مرکز

الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام: همراه با خودسنجی و مسابقه

مشخصات کتاب

سرشناسه: قدیری، محمدعلی، 1337 -

عنوان و نام پدیدآور: الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام: همراه با خودسنجی و مسابقه / محمدعلی قدیری، محمدحسین قدیری.

مشخصات نشر: اصفهان: حوزه علمیه اصفهان، مرکز مدیریت، 1393.

مشخصات ظاهری: 72 ص.، مصور، جدول. م س 21×14/5؛

فروست: بوسه بر دست؛ 3.

شابک: 30000 ریال: 5-09-7302-600-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی: Mohammad Ali Ghadiri, Mohammad Hosein Ghadiri. Kissing the hand.

یادداشت: کتابنامه: ص. 64 - 65؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: کسب و کار -- جنبه های مذهبی -- اسلام

موضوع: کارکنان -- اخلاق حرفه ای

موضوع: اخلاق کسب و کار

شناسه افزوده: قدیری، محمدحسین، 1352 -

شناسه افزوده: حوزه علمیه اصفهان. مرکز مدیریت

رده بندی کنگره: BP254/65/ق4الف7 1393

رده بندی دیویی: 297/655

شماره کتابشناسی ملی: 3632080

وضعیت رکورد: فاپا

القبای کار و کارمندی از منظر اسلام

همراه با خودسنجی و مسابقه

محمدعلی قدیری

محمدحسین قدیری

ص: 2

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 3

در روایات و آیات زیادی کسب و کار حلال به عناوینی مانند «برتر از جهاد»، «نُه دهم عبادت»، «عبادت برتر»، «برتر از سحر خیز در راه خدا»، «سبب رستگاری»، «عامل بخشش گناهان»، «سیره انبیا و امامان» و... بیان شده است. هنگامی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) از جنگ تبوک بازگشت. سعد انصاری به استقبال ایشان شتافت. پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) با او احوال پرسید و دست داد. سپس به او فرمود: «چرا دستانت زبر و خشن است؟!»

سعد انصاری گفت: «ای رسول خدا! طناب می کشم و بیل می زنم تا خرجی خانواده ام را تأمین کنم.»

پیامبر دست او را «بوسید» و فرمود: این «دست» است که آتش دوزخ به آن نخواهد رسید. (1)

پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) با کارگر این گونه گرم و محترمانه رفتار کردند. در مقابل مردم دستش را بوسیدند. حال اگر پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) ببینند که ما حرمت کارگران زحمتکش را نگه نمی داریم و تمام حقوقشان را نمی دهیم یا به موقع پرداخت نمی کنیم (2)

و یا دیه دست کارگری را که در کارگاه و شرکت ما آسیب دیده نمی دهیم، و... آیا ایشان از ما راضی خواهند بود؟ آیا نظر لطفشان از ما برنمی گردد؟ آیا او روز قیامت از ما شفاعت خواهند کرد؟ و ما همنشین او در بهشت خواهیم شد؟

به اعتقاد روان شناسان، جامعه شناسان، کارشناسان اخلاقی، تربیتی و مذهبی، «کار و تلاش هدفمند» نقش پیشگیرانه در آسیب های فردی و اجتماعی دارد. عامل سازنده

ص:4

1- . عبدالله جوادی آملی، مفاتیح الحیات، ص 85 و 519.

2- . اسلام در رابطه با اهمیت حق الناس می گوید: شکستن نماز حرام است، ولی اگر مشغول نماز هستی و طلبکار آمد و پولش را خواست، باید نماز را بشکنی و پول او را بدهی و برگردی و دوباره نماز را از اول بخوانی. اگر طلبکار از کسی پولش را خواست و او داشت و نداد، هر شب این بدهکار بخوابد، گناه یک دزد را برایش می نویسند. (محسن قرائتی، درس هایی از قرآن، امام حسین (علیه السلام)، جهاد و شهادت، تاریخ پخش: 8/7/1361؛ امام صادق (علیه السلام) می فرماید: «اولین قطره خون شهید، کفاره گناهان او است؛ مگر بدهکاری که کفاره آن ادای آن است». (من لا یحضره الفقیه، ج 3، ص 183، ح 3688)

شخصیت و تفکر خلاق است و در درمان بیمارهای فردی (جسم و ذهن و روح) و اجتماعی فوق العاده مؤثر می باشد.

کتاب حاضر «القبای کار و کارمندی از منظر اسلام» از سری مجموعه «بوسه بردست» است. این کتاب برگرفته از آموزه های قرآن شریف، احادیث، احکام دین، اخلاق، قانون کار و روان شناسی و... است که به صورت الفبایی تنظیم شده است. برخی از نکته ها به شکل بایست ها و برخی به شکل نبایست هاست.

خودسنجی و مسابقه

بخش آخر کتاب، خودسنجی و مسابقه است. خوانندگان محترم بعد از مطالعه می توانند از آن برای خود آزمایی کمک بگیرند. هم چنین مراکز، نهادها و صنایع می توانند از آن برای مسابقه استفاده کنند و بدین وسیله انگیزه مطالعه را بالا ببرند و سبب نشیبت محتوا در ذهن پرسنل وزیر مجموعه خود و خانواده هایشان شوند.

پل ارتباطی

شما خواننده بزرگوار و محترم، می توانید پیشنهادات، انتقادات و سوالات خود را از طریق شماره تلفن 09132144696 و یا آدرس الکترونیکی mh.gh110@gmail.com یا وبلاگ «بوسه بردست» با ما در میان بگذارید.

گنج ورنج

ج-ور دشمن چه کند گ-ر نکشد طال-ب دوس-ت

گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به هم اند

ص:5

1. آجر نکردن نان دیگران؛

2. آبرومندبودن و گدایی نکردن؛

3. آشفته نبودن کارها، میزکار و محل کار؛

4. آشنایی کامل با قوانین کار و تأمین اجتماعی؛

5. آموزش و مهارت های کاری کافی قبل از ک-ار؛

6. آموزش مهارت ها به دیگران؛ (زکات علم، نشر آن است.)

7. آشنایی با محرّمات اقتصادی و اجتناب از آنها؛ (فهرست کاملی از محرّمات اقتصادی را پایان کتاب مطالعه کنید.)

8. آشنایی با کلیدهای رزق و روزی

مهم ترین کلیدهای برکت و روزی عبارتند از:

اخلاق نیکو، خوش رفتاری با خانواده، نیکی به والدین، نماز، صدقه دادن، رفع نیاز مؤمن، نظافت خانه، تعقیبات نماز، سحرخیزی، صله رحم، تکرار اذان با مؤذن، امانت داری، استغفار، قسم دروغ نخوردن، صرفه جویی، خوش زبانی، دائم الوضو بودن، اظهار بی نیازی، مدارا با مردم، وضو قبل از غذا، شکر نعمت، حق گویی، دعا در حق دیگران، مهمانی دادن، برخی از آیات قرآن و اذکار و ... (1)

ص:6

مهم ترین قفل های برکت و روزی عبارتند از:

بی صبری، قطع رحم، خیانت در امانت، ترک نماز شب، ناسپاسی نعمت، درخواست از دیگران، گناه کردن، خواب صبحگاهی، شغل حرام، بدخلقی، تظاهر به فقر، قرآن نخواندن، ظلم کردن، درخواست نکردن از فضل خدا، بی احترامی به غذا، دروغ، امر به معروف نکردن، نهی از منکر نکردن، ولخرجی، پدر و مادر را با نام خواندن، گوش دادن به موسیقی، رباخوری، سخت گیری به خانواده، نپرداختن بدهی، حرص، عجله در خروج از مسجد، کوچک شمردن نعمت ها، رد کردن فقیر، رد کردن فقیر، دیروقت از بازار برگشتن، نفرین به پدر و مادر، نیت گناه، خوردن و آشامیدن در حالت جنابت، آموختن دانش برای خودنمایی و مال دنیا... (1)

دام های شیطان

امام هادی (علیه السلام): «شیطان به حضرت نوح (علیه السلام) گفت:

اگر آدمی را بخیل یا حریص یا حسود و یا ستمگر و یا عجول یافتیم، به سرعت او را به چنگ می آوریم و اگر تمام این صفات در او باشد - از ماست - و او را چون خود، شیطان نافرمان می نامیم.» (2)

ص: 7

1- ماهنامه خانه خویان، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ش 57، ص 52

2- بحار الأنوار، ج 11، ص 288، ح 10.

1. امانت داری؛
2. احترام و عمل به قانون؛
3. احترام به کارفرما، نه پرستش او؛
4. اختلاط م-حرم و نام-حرم ممنوع؛
5. اول ه-رکار با ن-ام و یاد خ-دا و ائمه (علیهم السلام)؛
6. اهمال کاری و امروز و فردا کردن ممنوع؛
7. ارائه خدمات بهتر به کارفرما و ارباب رج-وع؛
8. ارتباط صمیمانه و نامشروع دو همکار نامحرم ممنوع؛
9. احترام به تخصص ها، متخصصان و نیروهای زحمتکش؛
10. ارجاع دادن کار دشوار و خارج از تخصص به افراد حاذق تر؛
11. اول، یادگیری حلال و حرام مربوط به کار، بعد کس-ب و ک-ار؛
12. انجام امر به معروف و نهی از منکر فقط با رعایت مراتب، شرایط و نکات روان شناختی آن؛
13. اجر بسیار بالای نقش مادری و خانواده داری زن. با توجه به منابع اسلامی و سیره ائمه (علیهم السلام) و بزرگان دین، برای زنان تعبیر «خانواده دار»، از «خانه دار» دقیق تر و مناسب تر است؛ خانواده داری شامل همسررداری، فرزندپروری، تغذیه جسمی و عاطفی خانواده، پرستاری، آراستگی و نظافت منزل و تدبیر امور داخلی و... است.

زن با برکت

امام صادق (علیه السلام): «از برکت زن کم خرج بودن او است.»⁽¹⁾

ص: 8

1. برنامه ریزی مکتوب؛
2. باج گیری و باج دهی ممنوع؛
3. بیشترین استفاده از کمترین امکانات و ابزارها؛
4. به روز بودن و استفاده از فن آوری اطلاعات و ارتباطات؛
5. بیگاری نگرفتن بچه ها، اتباع بیگانه، افراد مظلوم و زنان و دختران برای مقاصد مادی خود؛
6. بازنشستگی به موقع؛ (بی کاری، بطالت و «بازنشستگی» و «بازن نشستگی مستمر» از نظر اسلام، مردود است.)
7. بی کاری عامل دلتنگی و اضطراب. (روزهای تعطیل و بی کاری، بیشتر دلمان می گیرد.)
8. برپایی نماز جماعت در محل کار خصوصی و دولتی؛ (در صورت نبود روحانی می توان به فرد عادل و مورد قبول که قرائتش صحیح است اقتدا کرد - دو نفر هم می توانند نماز جماعت بخوانند.)
9. بازگرداندن حقوق غصب یا تضییع شده از دولت، شرکت یا اشخاص؛ (اگر خجالت می کشیم یا عذری داریم به طور غیر مستقیم و بدون معرفی خود با پست یا واسطه حق آنها را برگردانیم و یا جبران کنیم.)

رنج و گنج

امام علی (علیه السلام): «دانش با تن آسایی به دست نمی آید.»⁽¹⁾

ص: 9

1- . امام علی (علیه السلام): لا یُدْرَکُ الْعِلْمُ بِرَاحَةِ الْجِسْمِ. (غرر الحکم و دررالکلم، ح10684)؛ مُجْتَهِد کسی است که در راه کسب دانش و احکام دین، «جهد» و «تلاش» جدی شبانه روزی می کند.

1. پرهیز از احتکار؛
2. پذیرفتن مسئولیت؛
3. پراکنده کاری ممنوع؛
4. پاچه خاری و تملق ممنوع؛
5. پرهیز از ارتزاق از راه دین؛(1)
6. پایداری و استقامت در کارها؛
7. پرهیز از تقلب و پارتی ب-ازی؛
8. پایبندی به قول ها، قراردادهای و عهدها؛
9. پیگیری، دقت و سرعت عمل در کارها؛
10. پاداش دادن به افراد مبتکر، خلاق، کاری و کارآفرین؛
11. پرهیز از استفاده شخصی از اموال و امکانات بیت المال و مردم (مگر بر اساس قوانین و قرارداد).

تذکر:

صرفاً برای آموزش واجبات و انجام واجبات دینی پول گرفتن اشکال دارد؛ به عنوان نمونه، اگر کسی برای خواندن نماز جماعت پول بگیرد این اشکال دارد، ولی اگر برای مقدمات واجبی مانند هزینه رفت و آمد، پول بگیرد اشکال ندارد. البته بر اساس یافته های روان شناسی دین و بهداشت معنوی حضور روحانیون در جامعه و محل کار، پادگان ها و بیمارستان ها و... مفید است. آنها به مردم تاریخ آموزش می دهند. شبهات اعتقادیشان را رفع می کنند. اختلافاتشان را حل می کنند و در مصیبت ها با آنها همدلی می کنند و راه هایی رویارویی با رنج ها و بلا های زندگی را آموزش می دهند به همین دلیل است که متدینان به صورت خودکار و در وسع خود در مساجد به آنها

ص: 10

1- . برای اطلاع بیشتر رجوع کنید به «حاج آقا درمانی»، ماهنامه خانه خوبان، ش 62، سال 1392 و «نرم افزار تافته جدا نابافته»، برای دانلود این نرم افزار رجوع کنید به سایت انجمن گفت وگویی دینی.

کمک اقتصادی می کنند.

در برخی از بیمارستان های نگزاس از روحانیون و کشیشان برای درمان بیماران و ارتقاء سلامت روان آنها کمک می گیرند.

هوشمندی

امام علی (علیه السلام): «فطانت و هوشمندی با پُرخوری جمع نمی شود.»⁽¹⁾

ص: 11

1- امام علی (علیه السلام): لَمْ تَجْتَمِعِ الْفِطْنَةُ وَالْبِطْنَةُ (غررالحکم و دررالکلم، ح 28990).

1. ت-وکل برخ-دا؛
2. تقوای کاری داشتن(1)؛
3. تقاص(2) نکردن، مگر با اجازه حاکم شرع؛
4. تعادل در زندگی (کار، تفریح، عبادت و معاشرت)؛
5. تقلب ممنوع (تقلب، نوعی دروغ عملی و خیانت است)؛
7. توسل به معصوم (علیهم السلام) برای رزق و برکت و شغل خوب(3)
8. تلاش کنیم کارگر و کارآفرین باشیم نه م-زدور و اج-یر؛
9. توکل و اعتماد به خدا و نیروی ع-قل و ب-ازوی خ-دادادی؛
10. توبه زبانی و عملی از گناهان، سبب نزول رحمت و برکت؛
11. توبه کردن از گناهایی که سبب ضایع شدن حق کارفرما یا بیت المال و مردم شده مانند از بین بردن مصالح، وقت کشی، دزدی، تقلب، پارتی بازی و... (توبه به جبران و بازگرداندن حق آنهاست)؛
12. تلاش «علمی» در رشته کاری خود و گذراندن دوره های «عملی» (کار اهل علم مانند پزشکان، تاریخ دانان، روحانیون و...).

خدمت خلق

تا توانی به جهان خدمت محتاجان کن

ب-دم-ی یا درمی یا قلمی یا قدمی

ص:12

-
- 1- . تقوا یا خود نگهداری: یعنی این که: هر جا خدا گفته باش ما را آنجا ببیند و هر جا گفته نباش ما را آنجا نبیند.
 - 2- . برداشتن مال یا پول از کسی که حق انسان را گرفته و از دادن آن امتناع می کند.
 - 3- . در زیارت جامعه کبیره می خوانیم که ائمه (علیهم السلام) واسطه فیض و رزق خداوند هستند .

اشاره

1. ثروت بادآورده را باد می برد؛
2. ثروت اندوزی بخیلانه ممنوع؛
3. ثروتمندگرای و فقیرگریزی ممنوع؛
4. ثناگویی چاپلوسانه از کارفرما ممنوع.

حسرت مال مردم

«و هرگز چشمان خود را به نعمت های مادی، که به گروه هایی از آنان داده ایم، میفکن! اینها شکوفه های زندگی دنیاست تا آنان را در آن بیازماییم و روزی پروردگارت بهتر و پایدارتر است!»⁽¹⁾

ص: 13

1- . (طه/131). (وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَ أَبْقَىٰ)

1. جریمه کردن متخلفان از قوانین کار و احکام الهی؛
2. جرأت ورزی و ابراز وجود برای دفاع از حقوق خود(1)؛
3. جلب انرژی با تفریح، خواب کافی و تغذیه مناسب برای کار؛
4. جذب برکت خداوند رحمان، با حرکت و تلاش (از تو حرکت از خدا برکت)؛
5. جوایز نامتعارف رسانه ها و تبلیغات تجاری برای سؤالات راحت، کاهش دهنده انگیزه کار(2)؛
6. جواز کار دو همکار نامحرم در یک اتاق (به شرطی که امکان رفت و آمد دیگران باشد و ترس افتادن در گناه و احتمال فساد نباشد).

تذکر:

جرأت ورزی؛ یعنی دفاع از حقوق خود و بیان افکار و احساسات خویش به شیوه مستقیم، صادقانه و مناسب. افراد جرأت ورز برای خود و دیگران احترام قائل هستند. آنان «منفعل» نیستند و ضمن این که به خواسته ها و نیازهای دیگران احترام می گذارند، اجازه نمی دهند دیگران از آنها سوء استفاده کنند و به شیوه قاهرانه و مستبدانه با آنان ارتباط برقرار کنند

امانت داری

حضرت علی (علیه السلام): «خداوند صاحب حرفه امانت دار را دوست می دارد.»(3)

ص: 14

-
- 1- . کریس ال. کلینکه، مهارت های زندگی، ترجمه شهرام محمدخانی، ج 1، ص 261.
 - 2- . برخی از مسابقات تلویزیونی و بسیاری از تبلیغات بازرگانی متکی به اسراف، چشم وهم چشمی، فردگرایی، سوداندیشی مادی، مصرف گرایی و تجمل گرایی غربی.
 - 3- . حضرت علی (علیه السلام): إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُحْتَرِفَ الْأَمِينِ. (کافی، ج 5، ص 113، ح 1)

1. چابکی و چستی در کار؛
2. چاره جویی در مشکلات با تفکر، مطالعه و مشاوره شغلی.
3. چند شغله بودن مانع شغل یابی افراد بی شغل؛ (چند شغله بودن از نظر شرعی گناه ندارد، ولی از نظر اخلاقی بهتر است، فرصت شغلی را تقسیم کنیم تا برخی بی کاری نماند و ازدواج، زندگی و نشاطشان از بین نرود).
4. چاقی، بمب سلامتی ما (پر خوری، پر خوابی و کم تحرکی سه عامل اساسی چاقی است. ورزش های هوازی مانند پیاده روی نه خیلی تند و نه آهسته طناب زدن، دوچرخه سواری، شنا و... را جدی بگیریم).

تذکر:

اشاره

به طور کلی، ورزش اگر همراه با موسیقی لهنوی متناسب با مجالس گناه و معصیت باشد و یا به گونه ای باشد که شهوت را تحریک کند و یا مستلزم کار حرام و یا ترتب مفسده ای باشد، جایز نیست. ورزش ها به دو بخش تقسیم می شوند:

الف) ورزش های هوازی یا ایروبیک

ورزش های هوازی (چربی سوز) آنهایی هستند که مصرف اکسیژن آنها با تحرک عضلات متناسب است و در نتیجه سلول ها به وام اکسیژن نیاز پیدا نمی کنند. از این رو می توانند برای مدت طولانی به شیوه ای یکنواخت و مناسب ادامه یابند. به علاوه تاثیرات فیزیولوژیکی این گونه ورزش ها بسیار خوب و مفید است. چرا که ریه ها به سهولت هوا را پذیرفته و آن را فرآیند می کند، از آن گذشته قلب مانند تلمبه ای نیرومند به آرامی خون را روانه سلولها می کند، حجم خون افزایش می یابد و تمام سلول ها را به طور کامل مشروب می کند. تمرینات هوازی برای استقامت قلبی، عروقی، بهبود استقامت عضلانی، کاهش وزن، بهبود کارایی قلب و دستگاه تنفسی بسیار مفید است

ب) ورزش های غیرهوازی (قندسوز)

اشاره

برخلاف ورزش های هوازی در ورزش های غیرهوازی، سلول ها به یک باره اکسیژن

زیادی طلب می کنند و برای تولید انرژی از گلوکز موجود در ماهیچه ها (نه اکسیژن) استفاده می شود، ورزش هایی سنگین کوتاه مدت مانند پرتاب نیزه، پرتاب دیسک، کشتی، وزنه برداری و ... بی هوازی یا غیرهوازی هستند. (1)

درمان غم

رسول خدا(صلی الله علیه و آله وسلم): «هرگاه به سختی و تنگنای زندگی دچار شدید، برای تجارب و کسب و کار بیرون روید و خویشتن و خانواده را غمگین نکنید.» (2)

ص:16

-
- 1- . آنتونی رابینز، زندگی سالم، ترجمه محمد رضا آل یاسین، ص 80.
 - 2- . رسول خدا(صلی الله علیه و آله): اِذَا عَسَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيَخْرُجْ وَلَا يَغْمَنَّ نَفْسَهُ وَأَهْلَهُ (تهذیب الاحکام، ج 6، ص 329).

1. حلال بودن درآمد؛
2. حضور به موقع سرکار؛
3. حرام خوری (سرقت، رشوه و...) ممنوع؛
4. حفظ ارزش و حرمت خود و روزه خود به افراد پست و تازه به دوران رسیده؛
5. حفظ حجاب و عفاف اسلامی مرد و زن (محرکات جنسی مانند خوش ویش، لباس، عطر و آرایش، ممنوع است)؛
6. حقوق قانونی زن نسبت به شوهر (تهیه غذا، تهیه پوشاک، تهیه وسایل مورد نیاز خانه، تهیه مسکن، حق آمیزش و همجواری)؛
7. حقوق قانونی شوهر نسبت به زن (خروج از منزل برای کار یا تحصیل یا... با اجازه شوهر، حق تمکین، رفع امور نفرت آور، آرایش و نظافت، نذر و قسم خوردن با اجازه شوهر).⁽¹⁾

افزایش خرد

امام صادق (علیه السلام): تجارت کردن، خرد را می افزاید.⁽²⁾

ص: 17

-
- 1- 1. حقوق زناشویی بر دو نوع است: 1. حقوق قانونی، 2. حقوق اخلاقی. الف) حقوق قانونی: رعایت حداقل ها است که قانون و دادگاه از آن دفاع می کند. ب) حقوق اخلاقی: رعایت حسن هم زیستی است که خوشی و شیرینی زندگی را بیش از پیش فراهم می سازد (سید مجتبی حسینی، رساله دانشجویی، ص 270).
 - 2- امام صادق (علیه السلام): التَّجَارَةُ تَزِيدُ فِي الْعَقْلِ (محمدری شهری، میزان الحکمه، ج 2، ح 2171).

1. خودکفایی؛
2. خلاق بودن؛
3. خوش اخلاقی؛
4. خدمات بعد یا ضمن فروش (1)؛
5. خواب و خوراک کافی قبل از کار؛
6. خوابیدن هنگام کار و مأموریت ممنوع؛
7. خواندن داستان باغ دار مغرور (سوره کهف، آیه 32 تا 44)؛
8. خواندن داستان کربلایی کاظم و زیارت قبرش (پیرمردی که به خاطر رزق حلال در یک لحظه حافظ قرآن مجید و آشنای به خواص آیات شد). (2)

مدیریت فکر و خیال

امام علی (علیه السلام): اگر نفس خود را به کارهای نیک مشغول نکنی، او [با افکار منفی و خیالات منفی و...] تو را به خودش مشغول می کند. (3)

ص: 18

-
- 1- . برخی از شرکت ها به مال اندوزی و سودجویی فکر می کنند حتی از خدمات لازم ضمن یا بعد از فروش فرار می کنند و با مبهم گذاشتن برخی کارها و امور، پول دریافت می کنند.
 - 2- . فرزندان این پیرمرد هنوز زنده اند. مقبره ایشان، در قبرستان نوی قم، نزدیک حرم حضرت معصومه (علیها السلام) و محل رجوع مشتاقان و قرآن دوستان است.
 - 3- . امام علی (علیه السلام): النفس، إن لم تشغله شغلک (شهید مطهری، تعلیم و تربیت در اسلام، ص 414).

اشاره

1. داشتن روحیه کارهای گروهی؛
2. دوراندیشی و تفکر قبل از کار؛
3. دخالت نکردن در وظایف و مسؤولیت دیگران؛
4. دریافت حقوق نامتعارف از بیت المال برای ورزش یا کار، ممنوع؛
5. دوری از دعانویسان، رمالان، طالع بینان سودجو و فریبکار(1)؛
6. دعا همراه با تلاش برای شغل و سلامتی، رزق و برکت و..؛
7. در نظر داشتن فواید کار (اعتبار اجتماعی، محبوب خدا و ائمه(علیهم السلام) بودن، گدایی نکردن، اعتماد به نفس، شکوفایی خلاقیت، قدرت و مقاومت بدنی، سلامت و نشاط جسم و روان، خواب و خوراک گورا، افزایش عقل و...)
8. در نظر داشتن ضررهای بی کاری (پرخوابی، منفور خدا و ائمه(علیهم السلام) بودن، هجوم افکار مزاحم و خیالات منفی، کاهش عقل، مفسده خیز بودن و...)

شکنجه روحی

امام علی(علیه السلام): «تنبلی، شکنجه روحی است.»(2)

ص: 19

-
- 1- . برای دریافت دعا از عالمان دینی و استادان اخلاق شناخته شده، کمک بگیریم؛ چون اینها کارشناس دین هستند و دنبال پول نیستند.
 - 2- . امام علی(علیه السلام): أَلْمَطَّلُ عَذَابُ النَّفْسِ (غررالحکم، ص 24).

اشاره

1. ذکاوت و هوشیاری هنگام کار؛
2. ذلیل و خوار کردن خود نزد کارفرما ممنوع.
3. ذکر و یاد دائم خداوند در همه حال و شؤون زندگی.

سستی ممنوع

امام صادق (علیه السلام): «در طلب روزی و نیازهای زندگی تنبلی نکنید چرا که پدران و نیاکان ما به دنبال آن می دویدند و آن را طلب می کردند.»⁽¹⁾

ص: 20

1- . امام صادق (علیه السلام): لا تَكْسَلُوا فِي طَلَبِ مَعَايِشِكُمْ فَإِنَّ آبَاءَنَا كَانُوا يَرْكُضُونَ فِيهَا وَيَطْلُبُونَهَا (وسائل الشيعة، ج 12، ص 48).

1. رد کردن مَظالم؛
2. رعایت کردن نوبت؛
3. رعایت اصول ایمنی؛
4. رعایت امور بهداشتی؛
5. رباگیری و رباخوری ممنوع(1)؛
6. ریسک پذیری متعادل و معقول؛
7. رشوه گیری و رشوه خوری ممنوع؛
8. رفت و آمد و معاشرت خانوادگی با همکاران بی قید ممنوع؛
9. رایانه و اینترنت محل کار در خدمت کار نه استفاده شخصی؛
10. رعایت اخلاق اسلامی با خانواده، مردم، مراجعان، همکاران و کارفرما؛
11. رعایت حال زنان و ضعیفان (کار، متناسب با توان افراد و جنسیت آنها باشد)؛
12. راضی بودن به مُقدّرات الهی (وظیفه ما این است که تلاش و دعا کنیم، ولی بدانیم که به طور کلی خداوند تبارک و تعالی، برخی را با ثروت و بعضی را با نداری یا کم داری، گروهی را بیماری یا سلامت آزمایش می کند)؛
13. رزّاق دانستن خداوند، نه کارفرما؛ امام صادق(علیه السلام): خداوند متعال گاهی به انسان های نادان روزی فراوان می دهد، تا عقلا عبرت بگیرند و بدانند روزی به کار زیاد و زرنگی کردن نیست.(2)

تذکر:

تعریف رد مظالم: یکی از حقوق مالی که در فقه به عنوان یکی از مصادیق حق الناس مطرح شده مظالم است. واژه «مظالم» جمع «مظلّمه» عبارت است از اموالی که

ص: 21

پاسخ گویى به سؤالات دینی (تلفن 09640) تماس بگیريد

2- . امام صادق (عليه السلام): إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَسِعَ أَرْزَاقَ الْحَمَقَى لِيُعْتَبَرَ بِهَا الْعُقَلَاءُ وَيَعْلَمُوا أَنَّ الدُّنْيَا لَيْسَ يُدَانُ مَا فِيهَا بِعَمَلٍ وَلَا حِيلَةٍ (تهذيب الأحكام، ج 6، ص 322).

انسان از دیگران سرقت و یا غصب می کند و یا به گونه ای اتلاف می نماید و یا خسارتی که در حال رانندگی به وسیله نقلیه دیگری وارد می سازد و حتی اموالی که در ایام کودکی از کسی از روی عمد یا خطا از بین برده است و یا مصرف نموده، تمام اینها مصداق مظالم است. حکم فقهی مظالم دو صورت دارد.

* الف) صاحب حق و مظلوم را می شناسد؛ در این صورت واجب است، با مراجعه به او یا از او رضایت بگیرید به این معنا که صاحب حق، او را برئ الذمه کند و حق خود را ببخشد یا حق را بپردازد، البته اگر پرداخت حق به طور مستقیم به او محذوری دارد؛ مانند این که موجب آبروریزی می شود، می تواند به هر کیفیتی حق او را به او برساند، هر چند به این که به عنوان بدهی بابت قرض به او پرداخت کند یا به حساب بانکی او واریز کند.

* ب) صاحب حق را نمی شناسد؛ در این صورت واجب است آن را از طرف صاحبش به فقیر صدقه دهد و به احتیاط واجب به اذن حاکم شرع باشد و نسبت به مقدار آن، اگر اطمینان ندارد، پرداخت مقدار یقینی کافی است و نسبت به مقدار مشکوک وظیفه ای ندارد و بدین سان است، حکم صورتی که صاحب آن را می شناسد؛ ولی از او بی خبر است و به او دسترسی ندارد. (1)

ترس از فقر

(و فرزندانتان را از ترس فقر، نکشید [و سقط نکنید]!)

ما آنها و شما را روزی می دهیم مسلماً گشتن آنها گناه بزرگی است.» (2)

ص: 22

1- ر.ک: رساله دانشجویی، سید مجتبی حسینی دفتر نشر معارف، قم و آسان ترین شیوه محاسبه خمس، عباس ظهیری، نشر مشعر، قم.

2- . وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيراً (اسراء/31).

اشاره

1. زن آزاری ممنوع؛
 2. زرنگی ندانستن ثروت اندوزی از راه حرام خوری؛
 3. زورگویی به زیردست، همکاران و مراجعه کنندگان ممنوع؛
 4. زبان نرم و ملایم داشتن:
- به شیرین زبانی و لطف و خوشی **توانی که فیلی به مویی کشی.

آمزش

رسول خدا(صلی الله علیه و آله وسلم):

«هر کس در کسب حلال رنجیده و خسته شده و شب را سپری کند، در حالی که خوابیده است، مشمول آمزش خداوند است.»(1)

ص:23

1- . وسائل الشیعه، ج17، ص2و3.

1. ژولیده نبودن هنگام کار؛

2. ژنده پوشی و ژولیدگی بعد از کار و حضور در منزل ممنوع؛

3. ژل عاطفی زدن به روابط بین خود و همکاران، همسر، طبیعت و خدای خودمان.

رحم کن، رحم ببین

امیرالمومنین (علیه السلام): «به زیردست خود رحم کن تا بالا دستت به تو رحم کند.»⁽¹⁾

ص: 24

1 - امام علی (علیه السلام) إِزْحَمَّ مَنْ دُونَكَ، يَرْحَمَكَ مَنْ فَوْقَكَ. نیز در حدیثی دیگر از امام علی (علیه السلام) آمده: «در شگفتم از کسی که به رحم و شفقت فرادست خود امید دارد، چگونه به فرودست خود رحم نمی کند.» (میزان الحکمه، محمد محمدی ری شهری، ج، 4، ص 382).

1. سرقت وقتی، علمی و مالی ممنوع؛
2. سرهم بندی و ماست مالی کردن ممنوع؛
3. سحرخیزی (سحرخیز باش تا کامروا شوی)؛
4. سد معبر نکردن با ماشین یا مصالح ساختمانی و...؛
5. سپردن کار به افراد با توجه به تخصص و توانایی آنها؛
6. سؤال کردن از صاحب کار یا کارفرما برای شفاف شدن مسؤولیت و دانستن؛
7. سه قفل با یک کلید (نماز در اول وقت برای برکت در کار، ازدواج سالم، عاقبت به خیری). (1)

جوانی نزد عارف بزرگ شیخ حسنعلی نخودکی اصفهانی رحمه الله آمد و گفت: «سه قفل در زندگی ام وجود دارد و سه کلید از شما می خواهم! قفل اول این است که دوست دارم یک ازدواج سالم داشته باشم، قفل دوم این که دوست دارم کارم برکت داشته باشد. قفل سوم این که دوست دارم عاقبت به خیر شوم.» شیخ حسنعلی نخودکی فرمود: «برای قفل اول، نمازت را اول وقت بخوان. برای قفل دوم نمازت را اول وقت بخوان و برای قفل سوم هم نمازت را اول وقت بخوان!» جوان عرض کرد: «سه قفل با یک کلید؟!» شیخ نخودکی فرمود: نماز اول وقت «شاه کلید» است.»

تفریح عالی:

امام علی (علیه السلام): «بزرگ ترین تفریح، کار است.» (2)

ص: 25

1- . (موعود، دی ماه سال 1392 شماره 148).

2- . غررالحکم و دررالکلم، آمدی ج 4، ص 412.

1. شتاب زدگی ممنوع؛
2. شلختگی و بی نظمی ممنوع؛
3. شرط بندی به جز در اسب سواری و تیراندازی ممنوع؛
4. شوخ طبعی متعادل برای افزایش احساس خودکارآمدی و نشاط و روحیه بخشی؛
5. شاغل بودن زن و شوهر ممنوع (شاغل بودن زن و شوهر از نظر شرعی اشکال ندارد ولی از نظر اخلاقی بهتر است مراقب جوان هایی باشیم که به خاطر شاغل نبودن نمی توانند ازدواج کنند و در معرض بیماری های جسمی و روانی، معنوی هستند).

وفای به عهد و پیمان

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم):

کسی که پای بند به عهد و پیمان خود نباشد دین ندارد. (1)

ص: 26

1- . پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم): لا دینَ لِمَنْ لا عَهْدَ لَهُ (المیزان، ج 11، ص 38).

ص:

اشاره

1. صبور بودن؛

2. صرفه جو بودن؛

3. صدقه دادن برای رفع بلاها و حوادث؛

4. صدقه دادن برای نزول آسایش و آرامش.

فایده شکر

قرآن مجید: «اگر شکر گزار باشید حتما بر (نعمت های) شما می افزایم،

و اگر کافر شدید یا ناسپاسی کردید البته عذاب من بسیار سخت است.»⁽¹⁾

ص: 27

1- .1. ابراهیم/7: (لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ).

ض:

اشاره

1. ضایع نکردن حق شوهر با اضافه کاری؛
2. ضرر نرساندن به اموال مردم و بیت المال؛
3. ضایع نکردن کار، وقت، مصالح و اموال صاحبکار؛
4. ضایع نکردن حق شوهر با کار رفتن بدون اذن او؛
5. ضایع نکردن حقوق همسر و فرزندان با افراط در کار و اضافه کاری؛
6. ضایع نکردن وقت مردم و فریب ندادنشان با کلیپ ها یا پیامک های تبلیغی و تجاری.

خدای روزی رسان

«هیچ جنبنده ای در زمین نیست، مگر اینکه روزی او بر خداست.» (1)

ص: 28

1- (هود/6) «وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا» .

اشاره

1. طالع بینی ممنوع؛
2. طلب رزق و درآمد حلال؛
3. طرد نکردن نیازمند و فقیر؛
4. طالب علم و مهارت های مربوط به کار؛
5. طفره نرفتن از کار به بهانه های مختلف.

خودباوری

امام صادق (علیه السلام): «آیا شما از مورچه ای ناتوان تر هستید که روزی خود را به سوی لانه خویش می برد؟!»⁽¹⁾

ص: 29

1- . امام صادق (علیه السلام): أَبْعِجْزُ أَحَدَكُمْ أَنْ يَكُونَ مِثْلَ التَّمَلِّهِ تَجْرُ إِلَى حُجْرِهَا (وسائل الشیعه، ج 12، ص 12).

ظ:

اشاره

1. ظاهرسازی ممنوع؛
2. ظرفیت و حوصله داشتن؛
3. ظالم‌گریزی و ستم‌ستیزی.

امانت‌داری

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله):

«کسی که امانت دار نیست، از ایمان بی بهره است.»⁽¹⁾

ص: 30

1- پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله): لا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ (الميزان، ج 11، ص 38).

1. عادات حرفه ای مثبت؛
2. عالم را محضر خدا دانستن؛
3. عذرخواهی هنگام اشتباهات؛
4. علاقه به یادگیری و مهارت افزایی؛
5. عیادت از همکاران بیمار و مصدوم؛
6. عیب و عار ندانستن کار (پیامبر(صلی الله علیه و آله وسلم) دست کارگر را بوسیدند).
7. عوامل حقیقی و موهوم موفقیت: کتاب بسیار کاربردی «رمز پیروزی مردان بزرگ» نوشته آیت الله جعفر سبحانی دام ضله از انتشارات نسل جوان قم است که به راحتی می توانید کتاب الکترونیکی آن را از سایت ها دانلود و مطالعه کنید. این کتاب کاربردی و بسیار مفید شامل دو بخش به شرح زیر است:

بخش اول: عوامل حقیقی کامیابی

عناوین این بخش عبارتند از:

- 1) کار در خور ذوق و استعداد؛
- 2) کار و کوشش و فعالیت؛
- 3) ایمان به هدف؛
- 4) استقامت و پشتکار؛
- 5) تمرکز فکر؛
- 6) نظم و انضباط؛
- 7) کار را از جای کوچک شروع کنیم؛
- 8) از پیروی های نسنجیده بپرهیزیم؛
- 9) شور و مشورت؛

10) تاریخ یا آزمایشگاه بزرگ زندگی؛

11) استفاده از فرصت؛

12) قاطعیت و تصمیم؛

13) آشنایی به اوضاع زمان؛

14) تجربه اندوزی از شکست ها؛

ص: 31

15) شهامت و شجاعت؛

16) فداکاری و از خودگذشتگی؛

17) مشکلات و مصائب؛

18) واقعیات را آن چنان که هست بشناسیم؛

19) انعطاف پذیری در برابر حوادث؛

20) اتقان در کار و عمل.

بخش دوم: عوامل موهوم پیروزی

عناوین این بخش عبارتند از:

1) بخت و اقبال؛

2) در انتظار تصادف ها (اتفاقی به موفقیت رسیدن)؛

3) سرنوشت به معنای غلط؛

4) بزرگ زادگی.

پیرو واقعی

امام صادق (علیه السلام): «دوست علی (علیه السلام) جز حلال نمی خورد؛

زیرا سرور و مولای او چنین بود.»⁽¹⁾

ص: 32

1- امام صادق (علیه السلام): إِنَّ وَلِيَّ عَلِيٍّ لَا يَأْكُلُ إِلَّا الْحَلَالَ، لِأَنَّ صَاحِبَهُ كَانَ كَذَلِكَ (كافی، ج 8، ص 163).

1. غرب زدگی ممنوع(1)؛
2. غیب غیر مجاز ممنوع؛
3. غربالگری و گزینش نیروهای کارآمد؛
4. غیبت کردن پشت همکار و کارفرما ممنوع؛
5. غم غربت و غربت زدگی آفت کار و زندگی(2)؛
6. غبطه خوردن به موفقیت های دیگران(نه حسادت)(3)؛

ضرر تنبلی

امام باقر (علیه السلام): «تنبلی به دین و دنیا زیان می زند.»(4)

ص: 33

-
- 1- . به عنوان نمونه از بروکراسی اداری و کاغذبازی اجتناب کنیم و در معماری و شهرسازی باید دستور اسلام را رعایت کنیم.
 - 2- . هنگام کار در دیار غریب، مهاجرت، بورسیه و مأموریت کاری، غم غربت را با مطالعه و مشاوره روان شناختی مهار کنیم تا از اهداف خود و سلامتی محروم نمائیم. برای رویارویی با غم غربت به کتاب «من مانده ام تنهای تنها»، اثر محمدحسین قدیری از نشر مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله قم رجوع کنید.
 - 3- . البته غبطه باید با حرکت همراه باشد نه این که دست روی دست بگذاریم و حسرت داشته های دیگران را بخوریم.
 - 4- . امام باقر (علیه السلام): الكَسَلُ يُضِرُّ بِالْدِّينِ وَالْدُنْيَا (بحار الأنوار، ج 78، ص 180، ح 64).

اشاره

1. فال گرفتن ممنوع؛
2. فال ب-د زدن ممنوع؛
3. فرار از ریاس-ت طل-بی؛
4. فال نیک زدن (مثبت نگری)؛
5. فرار از کار و وظایف، ممنوع؛
6. فریب و دروغ در تبلیغ ممنوع؛
7. فراغت و بی کاری زیاد ممنوع؛
8. فکر گروهی مقدم بر فکر فردی؛
9. فقرزدایی با ایجاد اشتغال نه فقیرپروری؛
10. فریب بودن فیلم راز (در واقع، این فیلم راز پول دار شدن ترویج کنندگانش است نه رازی برای رسیدن به خواسته هایمان. اگر بگوییم قانون جذب یعنی خواستن و تجسم ذهنی مساوی است با داشتن، مورد اشکال و نقد جدی است).⁽¹⁾

جزای عمل

«از مکافات عمل غافل مشو

گندم از گندم بروید جوز جو»

ص:34

1- . دکترهولاگویی در لوس آنجلس همایشی در نقد این نظریه برگزار کرده است.

1. قراردادکاری قبل از کار؛
 2. قرار دادن س-ال خمسی؛
 3. قناع-ت ورزی (گنج بی پایان)؛
 4. قان-ون گرایبی (قانون کار و...)
 5. قبل از کارها، تدبیر و تأمل و مشورت؛
 6. قمار، شرط بندی، بخت آزمایی و گرفتن شتلی ممنوع؛(1)
 7. «قارون در کام زمین»: قصه قارون را در سوره قصص، آیه 76 بخوانید؛
 8. قانونی و شرعی نبودن بازاریابی شبکه ای گلدکوئیست، زنجیره ای و هرمی؛ همه مراجع می فرمایند که شرکت و عضو شدن در هر نوع بازاریابی شبکه ای که به صورت هرمی مانند و بی انتهاست، جایز نیست. (2)
 9. قاطعیت در ارتباطات:
- * قاطعیت = برقراری ارتباط صادقانه + صراحت (مستقیم و روشن) + احترام متقابل و اصیل + خودمختاری متقابل (نه کنترل فرد مقابل).

تذکره فقهی:

سال خمسی یا سال مالی: هرگاه انسان از راه زراعت، صنعت، تجارت و یا از طریق کارگری و کارمندی در مؤسسات گوناگون، درآمدی به دست آورد، خمس (یک پنجم) آن به امام (علیه السلام) و سادات اختصاص می یابد و باید آن را در عصر غیبت به فقیه جامع شرایط بدهد. البته به او فرصت داده شده تا یک سال صبر کند و چنانچه در این مدت، در نیازهای

ص: 35

-
- 1- 10. مائده/ 90؛ شتلی: پولی که قمارباز پس از بردن پول حریف به رسم انعام به صاحب خانه یا به دیگران می دهد.
 - 2- تبصره. هر نوع بازاریابی شبکه ای حرام نیست. تنها بخشی از آن که به صورت دسیسه هرمی و بی انتهاست، جایز نیست. (رساله دانشجویی، سید مجتبی حسینی، ص 358).

خود و خانواده استفاده نکند و تمام و یا مقداری از آن تا پایان سال زیاد بیاید، باید خمس آن را بپردازد. این امر در حقیقت نوعی ارفاق و آسان گیری در زندگی فرد به شمار می رود. این فرصت یک ساله را «سال خمسی» یا «مالی» گویند. [\(1\)](#)

نشانه تنبلی

امام علی (علیه السلام):

«به تأخیر افکندن کار، نشانه تنبلی است.» [\(2\)](#)

ص: 36

-
- 1- . احکام خمس، سید مجتبی حسینی، ص 138.
 - 2- . امام علی (علیه السلام): تَأْخِيرُ الْعَمَلِ عُنْوَانُ الْكَسَلِ (منتخب میزان الحکمه، ج 2، ص 880).

1. کار برای خدا؛
 2. کم فروشی ممنوع؛
 3. کم نگذاشتن از کار؛
 4. کار هر روز برای همان روز؛
 5. کاسب امین و راستگو، دوست خدا؛
 6. کاری کنیم خداپسند نه کارفرمای ظالم پسند؛
 7. کار نکردن برای فرقه های باطل مانند بهائیت و وهابیت و... (1)؛
 8. کشت، خرید و فروش، حمل و نقل، و مصرف مواد مخدر، مم-نوع؛
 9. کمک گرفتن از مراجع قانونی هنگام اخت-لاف با همکار یا ک-ارفرما؛
- * تذکر: کار هر شخصی متناسب با علاقه، استعداد و تجارب اوست. پزشک، مهندس یا روحانی اگر در کنار مطالعه، تدریس و تحقیق، بتوانند کشاورزی یا فعالیت های هنری کنند، امتیاز است، ولی اگر کشاورزی یا کارهای هنری آنها سبب شود در کار خود تخصص لازم را نداشته باشند، ورود در این فعالیت ها اشتباه بسیار بزرگی است.

اجر جهاد

حضرت محمد(صلی الله علیه و آله وسلم):

«کسب درآمد و روزی حلال جهاد است.» (2)

ص: 37

-
- 1- آیات عظام: مکارم، صافی، تبریزی، فاضل و بهجت: کار برای آنها سبب تقویت آنها و تضعیف مذهب شیعه می شود و این حرام است (سید محسن محمودی، مسائل جدید از دیدگاه علماء و مراجع، جلد 4، ص 97).
 - 2- حضرت محمد(صلی الله علیه و آله وسلم): طَلَبُ الْحَلَالِ جِهَادٌ (کنز العمال، ج 4، ص 4، حدیث 9301).

1. گمان بد ممنوع؛
2. گزینش همسر و همکار صالح؛(1)
3. گعده گیری در وقت کار ممنوع؛(2)
4. گناه مانع برکت و رزق و روزی؛
5. گزینش شغل-مورد رضای خدا؛
6. گزینش کار متناسب با استعداد و علاقه؛
7. گزینش شغل متناسب با جنسیت (مردانگی و زنانگی)؛
8. گزینش همکاران، کارگران و کارمندان درستکار و امین؛
9. گشایش رزق و روزی فرد با تقوا (رزق شامل: رفاه، برکت، آرامش، اولاد و همسر صالح، مال و ثروت، دفع بیماری و... است)؛(3)
10. گزینش و انتخاب رشته تحصیلی و شغل و کار متناسب با استعداد، رغبت و علاقه، نیاز اجتماعی، مهارت ها، تجارب تحصیلی و کاری، صفات شخصیتی، واقع بینی، وظیفه شرعی و...؛(4)

شأن زن

امام علی (علیه السلام): «حقاً که زن گل است، نه کارگزار و پادو.»(5)

ص: 38

- 1- . پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم): همسر صالح بهتر از طلا و نقره است.
- 2- . گعده در اصل قعده و واژه عربی است که به معنای نشستن، دوره گرفتن و دور هم نشستن است.
- 3- . تقوا = خودکنترلی دینی = انجام واجبات و ترک محرمات الهی.
- 4- . احمد امامی راد، انتخاب رشته انتخاب شغل، ص 21-31. راهنمای انتخاب کار و شغل، ابوالفضل کرمی، ص 8.
- 5- . امام علی (علیه السلام): إِنَّ الْمَرْأَةَ رِيحَانَةٌ وَ لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٍ (نهج البلاغه، از نامه 31).

1. لباس مخصوص کار داشتن؛

2. لذت‌ها و تفریحات حلال (تفریح و لذت حلال مانند دینام برای ماشین، ضروری است)؛

3. لباس تقوای همسر بودن (سفرهای شغلی طولانی و مهمل گذاشتن همسر ممنوع است چون ممکن است به گناه بیفتد و از نظر عاطفی نیز لطمه بخورد). (1)

کلید مشکل گشا

قرآن مجید: «هر کس تقوای الهی پیشه کند، خداوند راه نجاتی برای او فراهم می‌کند. و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد.» (2)

ص: 39

1- . گاهی برای همسران به خاطر دور بودن از همسر مشکلات اخلاقی و شرعی رخ می‌دهد که افراد و ادارات و صنایع دولتی و خصوصی باید مأموریت‌ها را کوتاه مدت کنند و یا زن و شوهر را با هم به مأموریت بفرستند.

2- . طلاق/ 3 و 4: (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا).

1. محکم کاری و اتقان در کارها؛
2. موکول نکردن کارها به وقت دیگر؛
3. مشورت با افراد صاحب نظر و باتقوا؛
4. منت و اذیت سبب بطلان کارهای خوب؛(1)
5. مشورت نکردن با افراد ترسو، بخیل و حریص و فرومایه؛
6. مشاوره شغلی حرفه ای برای رغبت سنجی و استعدادسنجی؛
7. ممنوعیت استفاده از زیبایی جنسی زن برای جلب مشتری و تبلیغات تجاری و...؛
8. مرخصی اجباری ندادن شرکت ها یا ادارات، به خاطر مشکل خودشان (حق نیروی رسمی یا قرار دادی است متناسب با شرایطش مرخصی بگیری نه این که به او مرخصی اجباری دهند)؛
9. مجبور نکردن و در رودربایستی قرار ندادن دیگران در انعام دادن (انعام امری دلبخواهی و اختیاری است. نباید دیگران را در رودربایستی قرار داد؛ اگر انعام گیرنده یقین داشته باشد که انعام دهنده راضی نیست، پول حرام است و اگر یقین نداشته باشد، اشکال ندارد؛ چون مأمور به ظاهر است)؛(2)
10. مدیریت خشم و منتقل نکردن خشم و فشارهای کاری به همکاران و اهل و عیال؛
11. موکول نکردن حقوق کارگران و کارکنان به ماه های بعد و سرمایه قرار ندادن حقوق معوقه دیگران برای رشد خود؛(3)
12. موفقیت و پیشرفت شغلی (با تمرین، پشتکار، مشورت با افراد باتجربه، مطالعه،

ص:40

-
- 1- . بقره/264: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى)؛ ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه های خود را با منت آزردن باطل نکنید.
 - 2- . انعام، بخشش بزرگ به کوچک است، پولی است که افراد کریم برای دلگرم شدن به کار به شاگرد می دهند. بنابراین افرادی که شغل دارند نباید خود را برای مال ناچیزی کوچک کنند.
 - 3- . شرکت های زیادی با این کار کثیف به رشد خود فکر می کنند و با تأخیر حقوق، فشارهای زیادی به نیروهای زحمتکش و خانواده ایشان وارد می کنند. دولت باید بر این امر نظارت جدی داشته باشد و با جریمه های سنگین، مانع تبانی افراد خلافکار شود.

کسب مهارت های حرفه ای)؛

13. ممنوعیت مدیریت نادرست استرس های شغلی با استفاده کردن از مواد مخدر، عیاشی، پرخوری، پرکاری، پرخوابی، سیگار، مشروب، خودخوری، پرخاشگری، بی خیالی و اهمالکاری و...؛

14. مدیریت درست استرس های شغلی: نماز، دعا و نیایش، خواب کافی، استحمام، ماساژ، عطر و ادکلن، تغذیه مناسب، ورزش هوازی حرفه ای (شنا، پیاده روی نه تند نه آهسته و...)، پناه بردن به آغوش طبیعت، گفتگو با دوستان، تفریح با خانواده، و...؛

15. ممنوع بودن موسیقی لهوی، مواد مخدر، مشروب و روزه خوری برای افزایش تولید و انرژی کاری (خوردن روزه اگر برای بدن ضرر داشته باشد لازم است).

آفت موفقیت

امام علی (علیه السلام): «آفت موفقیت، تنبلی است.» (1)

ص: 41

1- امام علی (علیه السلام): آفة النَّجْحِ الكَسَلُ (میزان الحکمه، ج 8، ص 392).

1. ن-ق-دپ-ذیری؛
2. نخوردن مال یتیم؛
3. نظم و انضباط کاری؛
4. نظرات خلاق و جدید؛
5. نماز، ک-ارخانه انسان ساز؛
6. نبردن اشتغالات ذهنی کار به منزل؛
7. نبردن دغدغه های ذهنی منزل به محل کار؛
8. نه گفتن به اضافه کاری غیر منطقی و حریصانه؛
9. ناظر و حاضر دانستن خدا در فضای مجازی و خانه کاری؛(1)
10. نماز اول وقت (به نماز نگو کار دارم به کار بگو نماز دارم)؛
11. نقد کردن ساندویچی (بیان عیب و ضعف لابه لای نقاط قوت).
12. نگرش مثبت به کار (اجر الهی، عبادت برتر، مانند جهاد در راه خدا و..)؛
13. نهرا سیدن از سؤال کردن (برای شفاف شدن مسؤولیت، قبل از شروع به کار سؤال کنید).
14. نوشتن وصیت و یادداشت حساب کتاب های مالی، بدهی ها، طلب ها و مسائل حقوقی بین ما و دیگران.

سود حقیقی

«در این بازار اگر سودیست با درویش خرسند است خدایا منعمم گردان به درویشی و خرسندی»

ص: 42

1- . خانه کاری و دور (TELWORK) اینترنتی و غیراینترنتی نوعی کار و مدیریت جدید است. در این طرح به جای اینکه نیروی کاری در اداره، دانشگاه، پژوهشگاه، بیمارستان، نهادهای تبلیغ دینی، و.. حاضر شود و کار را انجام دهد، کارش را در خانه یا از راه دو انجام می دهد. در این کار هم اخلاق متناسب با این شغل را رعایت کرد.

اشاره

1. وقت کشی ممنوع؛
2. وجدان کاری داشتن؛
3. واقع نشدن در موضع تهمت؛
4. وقت شناس بودن و بدقولی نکردن؛
5. وارد نشدن در کار و تخصص دیگران.

مرگ شهادت گونه

رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم): «هر [مؤمنی] که در غربت بمیرد شهید مرده است.» (1)

ص: 43

1- رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم): مَنْ مَاتَ غَرِيبًا مَاتَ شَهِيدًا؛ نهج الفصاحه، 2871 و نیز ر.ک: نساء/100: آیه (وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يُخْرَجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا)؛ و هر کس در راه خدا هجرت کند (برای جهاد یا تحصیل علم دین یا دنیای لازم) در روی زمین جایگاه دلخواه فراوان و با وسعت خواهد یافت (که امور دین خود را تأمین نماید)، و کسی که از خانه خود به قصد هجرت به سوی خدا و فرستاده او بیرون رود، سپس مرگ او را دریابد حقا که پاداش او بر عهده خداست، و خداوند همواره بسیار آمرزنده و مهربان است .

اشاره

1. هدر ندادن کار، وقت، وسائل و مصالح؛
2. هم فکری و همکاری و تشریک مساعی؛
3. مهارت و تخصص در یک رشته (همه کاره هیچ کاره نباشیم)؛
4. هشیاری کامل هنگام رانندگی و کار (در صورت مصرف داروی خواب آور از کار با وسائل مکانیکی و رانندگی اجتناب کنیم)؛
5. هدر ندادن نیرو و انرژی قبل از کار (برخی کارگران و کارمندان که به صورت شیفت کار می کنند در وقت استراحت نیز کار می کنند این کار بازده و هشیاری آنها را پایین می آورد و حتی گاهی سبب خطراتی برای خود و همکاران و... می شوند).

همت عالی

امیرالمؤمنین (علیه السلام): «همت عالی، با سورچرانی و شکم پروری، سازگار نیست.»⁽¹⁾

ص: 44

1- . امیرالمؤمنین (علیه السلام): لا تَجْتَمِعُ عَزِيمَةٌ وَوَلِيمَةٌ (نهج البلاغه، خطبه 241).

1. یاد خدا در همه حال؛
2. یار و دستیار گناهکار، متخلف، ظالم و فاسد نشدن؛
3. یار، مددکار و دوش یار والدین بودن در سنین پیری؛
4. یاری نگرفتن از افراد گناهکار (متخلف، ظالم و فاسد)؛
5. یادگیری کمک های اولیه و آموزش امدادگری در حد نیاز؛
6. یادگیری و مهارت افزایی زیر نظر افراد باتجربه و باسابقه؛
7. یادگیری مهارت های اجتماعی برای ارتباط مؤثر و آسان با همکاران و مردم (آشنایی با تیپ های مختلف شخصیتی)؛
8. یادگیری اخلاق صنفی و عمل به آن (مانند سلام قبل از کلام، احترام به کار، عذرخواهی هنگام اشتباه، نقدپذیری، نظم و انضباط کاری، مدارا، اجتناب از سرقت علمی، مالی و...) (1).

بهترین حلال

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله وسلم): «عبادت هفتاد بخش است که برترین آن کسب حلال است.» (2)

ص: 45

-
- 1- الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام، محمدحسین قدیری، ماهنامه قدر، ش 72، خرداد 93.
 - 2- پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله وسلم): «الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَالِلِ». (وسائل الشیعه، ج 17، ص 21)

(وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ) (1)؛

و (در کارهایتان) از صبر (روزه و...) و نماز یاری طلبید، و البته استعانت و نماز (هر دو) دشوار و گران است مگر بر فروتنان.

And seek assistance through patience and prayer, and most surely it is a hard thing except for the humble ones

ص: 46

1- . بقره / 45.

امیرالمؤمنین (علیه السلام): «هر کس همتش آنچه داخل شکمش می رود باشد، ارزش و قیمتش آن چیزی است که از شکمش خارج می شود.»⁽¹⁾

امام علی (علیه السلام): «ارزش هر کسی به مقدار دانایی و تخصص اوست.»⁽²⁾

ص: 47

-
- 1- امام علی (علیه السلام): مَنْ كَانَتْ هِمَّتُهُ مَا يَدْخُلُ بَطْنَهُ كَانَتْ قِيَمَتُهُ مَا يَخْرُجُ مِنْهُ. (غررالحکم، ص 143، ش 2577)
 - 2- امام علی (علیه السلام): قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يُحْسِنُهُ؛ هدف از این سخن، تشویق در حد اعلای آن به کسب کمالات نفسانی و فراگیری صنعت ها و نظایر آنهاست. (ترجمه شرح نهج البلاغه، ابن میثم، ج 5، ص 477)

محرمات اقتصادی

- دزدی،
- اح-تکار،
- رباخ-وری،
- کم-ف-روشی،
- رش-وه-خ-وری،
- اسراف و تبذیر،
- خوردن مال یتیم،
- ترک کسب واجب،
- کف-ران نعمت خدا،
- قم-ار و ش-رط بندی،
- خرید و فروش قرآن،
- حرص، بخل و ط-مع،
- ایجاد بازار سیاه(نَجْش)،
- تکدّی و گدایی بدون نیاز،
- اج-رت-گ-رفتن بر واجبات،
- زک-ات واجب ب-رای س-ادات،
- خرید و فروش وس-ایل گناه،
- حرص به زر و ث-روت ان-دوژی،
- طلب کاری از مدیون تهی دس-ت،
- حبس و غصب حقوق و اموال مردم،

▪ ترک اعتدال و اندازه گیری در کار کردن،

▪ ساخت وس-ای-ل-گ-مراه کننده (صلیب، بت و...)،

▪ ساخت بن-اهای گ--مراه کننده (معبد یهود، کلیسا و...).⁽¹⁾

ص:48

1- . سید محمد حسینی بهارانچی، محرمات در اسلام، ص 471-562.

حلال اختلافات و مشاجرات

آیت الله بهجت رحمه الله: «وداع از این دنیا برای ما بسیار نزدیک است، ولی ما آن را بسیار دور می بینیم؛ وگرنه این قدر با هم نزاع نداشتیم.»

زیاد شدن روزی و پیدا کردن شغل خوب

آیت الله بهجت رحمه الله:

بعد از نماز صبح این دعا را زیاد تکرار نمایید و قبل و بعد از آن صلوات بفرستید تا این شاء الله فرج حاصل گردد:

«اللَّهُمَّ اغْنِنِي بِحَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَبِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ؛

خدایا! مرا به وسیله حلالیت، از حرام خویش بی نیاز کن و با فضل و بخشش خودت، از هر چه غیر خودت بی نیاز ساز.»⁽¹⁾

ص: 49

1- . حامد اسلام جو، پرسش های شما، پاسخ های آیت الله بهجت، ص 73.

در زمان حضرت موسی (علیه السلام) شخصی پسر عمویش را کشت و بعد جسد آن را بر سر راه یکی از افراد مؤمن قرار داد. سپس خود به خونخواهی او برخاست. مردم از حضرت موسی خواستند تا قاتل او را پیدا کند. خداوند به حضرت دستور داد آنها بروند گاوی را بکشند و قسمتی از آن را به بدن مقتول بزنند تا او از قاتل خبر دهد، اما مردم، دستور حضرت را به مسخره گرفتند و کار را بر خودشان سخت کردند و آن قدر از خصوصیات گاو پرسیدند تا این که آن گاو منحصر شد به گاوی که متعلق به یکی از جوانان بنی اسرائیل بود. وقتی قیمت آن را پرسیدند گفت: به پُری پوستش از طلا.

سرانجام چاره ای جز خریدن آن را نداشتند. بعد از این ماجرا، حضرت گفتند این گاو حکایتی دارد. گفتند: جوانی بود در بنی اسرائیل که خیلی به پدر و مادر خود احسان می کرد. روزی جنسی را خریده بود، آمد تا از خانه پول ببرد، ولی دید پدرش سر بر جامه او نهاده و به خواب رفته و کلید پول هایش هم زیر سر اوست. دلش نیامد پدر را بیدار کند، بنابراین از سود و خیر آن معامله گذشت. هنگامی که پدر از خواب برخاست، جریان را به پدر گفت. پدر او را تحسین کرد و آن گاو را در عوض به او بخشید. این ثروت، به جای آن سودی است که از دست او رفت. (1)

ص: 50

1- . این پاداش تسلیم بودن به فرمان خداوند و از مصادیق این آیه است: (وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ)؛ و او را از راهی که گمان نمی برد روزی می دهد. (تفسیرالمیزان، ج 1، ص 205)

پلیدترین نجاست

پادشاهی این سؤال برایش پیش آمد که «نجس ترین چیز در این دنیای خاکی فانی چیست؟» وزیرش را برای کشف پاسخ مأمور کرد و گفت: «هر کسی که پاسخ صحیح را بیابد یا بداند، دخترم و تمام تخت و تاجم را به او می دهم.»

وزیر سریع عازم سفر شد. پس از یک سال پرس و جواز افراد مختلف به این نتیجه رسید که مدفوع نجس ترین چیز است. با یافتن پاسخ، شاد و خندان عازم دیار شد. در حاشیه شهرش، چوپان پیری را دید. با خود گفت: «ضرری ندارد، نظر او را هم جو یا شویم، شاید جواب دقیق تری داشته باشد.»

چوپان گفت: «جواب را می دانم، اما یک شرط دارم.»

وزیر نشنیده شرط را پذیرفت. چوپان هم گفت: «تو باید مدفوع خودت را بخوری.» وزیر آن چنان عصبانی شد که می خواست چوپان را بکشد، ولی چوپان به او گفت: «بله، تو می توانی من را بکشی، اما مطمئن باش پاسخی که پیدا کرده ای غلط است، شرطم را انجام بده، اگر جواب قانع کننده ای نداشتم من را بکش.»

وزیر که عشق دختر زیبای شاه و رسیدن به تاج و تخت کر و کورش کرده بود. در حضور همراهانش مدفوع خودش را خورد. سرانجام چوپان به او گفت: «کثیف ترین و نجس ترین چیز طمع است که تو به خاطرش حاضر شدی آن چه را فکر می کردی نجس ترین است بخوری.»

قربانگاه عقل

امام علی (علیه السلام): «اکثر قربانگاهای عقل ها در زرق و برق طمع ها است.»⁽¹⁾

ص: 51

1- . امام علی (علیه السلام): أَكثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. (محاضرات، ج 1، ص 251).

خیاطی بود که هر وقت پارچه ای برای دوختن لباس برایش می آوردند یک تکه از آن را به عنوان سر قیچی برمی داشت. تا این که یک شب خواب دید که قیامت شده و در صحرای محشر است و تکه هایی که از پارچه ها به عنوان سر قیچی برداشته بود، سر یک علم آتش آویزون است و دارند او را به جهنم می برند. هراسان از خواب پرید. صبح زود به مغازه رفت و به شاگردش گفت: از این به بعد اگر خواستم سر قیچی بردارم، بگو: «اوسا علم تا یاد خوابم بیفتم.»

چند روز گذشت، روزی یک پارچه گران قیمت برایش آوردند تا با آن یک لباس بدوزد. خیاط همین که چشمش به آن پارچه افتاد دلش نیامد از آن پارچه زیبا و قیمتی بگذرد. قیچی را آورد تا یک تکه از آن را برای خودش بردارد. شاگردش جلو آمد و گفت: «اوسا عَلمَ اوسا عَلم.» خیاط که نمی توانست از آن پارچه نفیس دل بکند گفت: «درد و ورم، این که نبود سر علم.»

استادی می گفت به دانشجویانم گفتم تحقیق کنید تا ببینیم بدترین نفرین مادران چیست. بعد از تحقیقشان سخن یکی از دانشجویان را پذیرفتم و آن نفرین این بود: «الهی ننه هر جا هستی ذهنت جای دیگه باشه!»

تمرکز فکر و حواس، از مهم ترین عوامل شادکامی، موفقیت و پیشرفت مادی و معنوی است. نداشتن تمرکز در کارها سبب می شود تا ما نتوانیم یک رشته هنری، ورزشی، درسی، شغلی و سبک زندگی را دنبال کنیم و هر روزی به هنر، ورزش و کاری مشغول شویم و نیمه کاره رها کنیم. نگاهی به انباری ها در منازل شهری نشان می دهد که افراد با داشتن وسائل مربوط به شغل ها و هنرهای گوناگونی که نیمه کاره رها کرده اند، گویی بسیاری مشمول این نفرین مادرانه هستند.

آموزش مهارت های زندگی مانند مهارت هدف گذاری و یافتن فلسفه و معنای زندگی و مشاوره های تحصیلی و شغلی، زندگی و ذهن ما را سر و سامان می دهند. (1)

تذکر: در موارد زیر باید شغل خود را عوض کنیم:

* آن شغل متناسب علاقه و استعداد ما نباشد.

* مطابق با نیاز های جامعه اسلامی نباشد و نتیجه مطلوب را نداشته باشد.

* آن شغل ما را از خدا دور کند.

ص: 53

فواید کار در ضرب المثل

* از تو حرکت از خدا برکت.

* آدم بی کار یا دزد شود یا بیمار. (افغانستان)

* به کسب کوش که کاسب بُود حیب الله. (1)

* به کار اندر آ این چه پڑمردگی است // که پایان بی کاری افسردگی است.

* بی کاری باعث خلافتکاری می شود.

* پول آدم را خوش سلیقه می کند.

* دست تنگی، بدتر از دلتنگی است.

* درخت کاهلی، بارش گرسنگی است.

* ذلت مرد در ناداری است.

* زکار گردد مرد بزرگ و نام آور.

* سنگ غلتان خزه نمی بندد. (گرجستان)

* شکم گشته دین و ایمون نداره.

* کار بزرگ مایه عزت است، نه نام بزرگ.

* کار بهترین تفریح است.

* اگر نفست را مشغول نکنی او تو را مشغول می کند.

* کار مایه سعادت است. (افغانستان)

* کار نباشد، روز سال است. (روسیه) (2)

* کار و کردار نیک، بزرگ ترین دارایی است. (آلمان)

* کار، برگونه گل می افشاند. (افغانستان)

* کار، جوهر مرد را زیاد می کند. (3)

- 1- . این مضمون حدیث است. یعنی کاسب دوست و محبوب خداوند است.
- 2- . زمان سخت و دیر می گذرد.
- 3- . مانند: کار جوهر مرد است؛ کار عمر مرد را طولانی می کند.

* کار، خوشبختی است. (گرجستان)

* کار، مرد را سرافرازی می بخشد. (فنلاند)

* کار، نیمی از تندرستی است (سوئد).

* کوشا باش تا آبادان باشی (افغانستان). (1)

* کوشش، نیمی از خوشبختی است. (گرجستان)

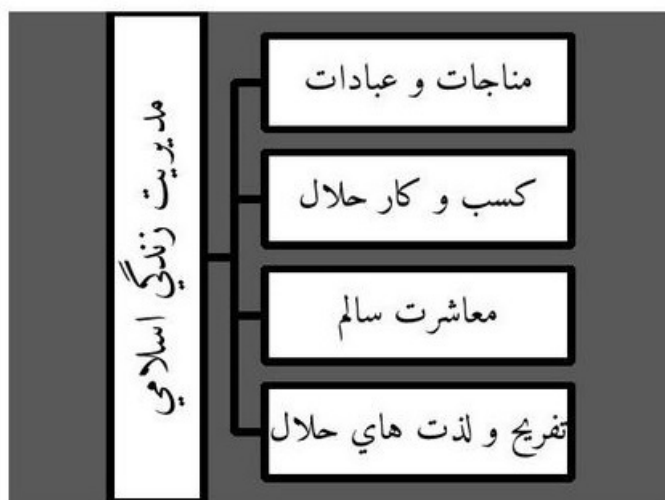
* گر کار کنی ، عزیز باشی.

ص: 55

1- . از نظر علمی و دینی ثابت شده است که کار، بهداشت جسم و روان را افزایش می دهد و بی کاری زمینه ساز بزهکاری، بدبینی، بیماری های جسمی، افسردگی، و... است.

امام کاظم (علیه السلام): «تلاش کنید» که اوقات شبانه روزتان را چهار قسمت کنید:

1. بخشی برای مناجات با پروردگار؛
2. ساعاتی برای امرار معاش؛
3. قسمتی برای معاشرت با برادران راستگویی که عیوبتان را به شما می شناسانند و در باطن خالصانه دوست شمایند؛
4. زمانی را نیز برای استفاده لذت های حلالتان در نظر بگیرید و به واسطه این بخش (لذت های حلال) است که می توانید سه بخش قبل را به نحو احسن انجام دهید. (1)

* هدف از آفرینش بندگی خدا و تقرب به او و تکامل است، این چهار بخش زندگی، اگر با نیت الهی و در راستای بندگی خدا باشد، همگی عبادت است.

* تفریح و لذت های حلال، برای ما مانند دینام برای ماشین است، بدون آنها، ما برای کار و کسب حلال، عبادت، روابط اجتماعی و خانوادگی شارژ نخواهیم شد.

ص: 56

1 - امام کاظم (علیه السلام): «اجتهدوا فی أن یكون زمانکم أربع ساعات؛ 1. ساعه لمناجاة الله؛ 2. و ساعه لأمر المعاش؛ 3. و ساعه لمعاشرة الإخوان و الثقات الذين يعرفونکم عیوبکم و یخلصون لکم فی الباطن؛ 4. و ساعه تخلون فیها لذاتکم فی غیر محرم و بهذه الساعه تقدرون علی الثلاث ساعات.» (بحار الانوار، ج 75، ص 321، باب 25)

عوامل آرام بخش در قرآن عبارتند از:

یاد خدا، امور غیبی، آثار و اشیاء مقدس، تشویق اولیاء خدا، توبه، سرپناه و خانه، همسر، شب. (1)

مهم ترین عوامل شادمانی از روایات عبارتند از:

عوامل شادمانی در روایات:

نماز و نماز شب، رفتار های شایسته، نیت نیک، خوش خلقی، خدمت به مردم، دور اندیشی، سازگاری و مدارا، انس با نیکان، پاکدامنی، شوخی متعادل، استفاده رنگ زرد، وفاداری، قناعت، نظافت و پاکیزگی (مسواک زدن و ...)، انگشتر فیروزه، دیدار برادران، تماشای سبزه، پرهیز از کینه، رعایت حقوق، درخواست شادمانی از خدا، تلاوت قرآن، خرد، غوطه ور شدن در آب، استحمام، رازپوشی، پایداری در برابر سختی ها، خوابیدن، بوی خوش، آراستگی و زدودن موهای زاید، سرکه، سوارکاری، آمیزش با همسر، روزه، خوردن کدو، یاد خدا و انس با او، خوردن گوشت، پیاده روی، چشم پوشی از نگاه به نامحرم، تغافل، باورهای دینی (ایمان، اعتقاد به فضل خدا) (2)

ص: 57

1- . رعد/28؛ فتح/2؛ بقره/248؛ توبه/103؛ نحل/80؛ روم/21؛ نحل/86.

2- . محمد محمدی ری شهری، الگوی شادی از نگاه قرآن و حدیث، ص 305-350. نیز ر.ک: عباس پسندیده. الگوی اسلامی شادکامی. ص 465_501.

گشایش درهای خیر و برکت در دنیا: نصر، واقعه، طور، مریم، حجرات

در امان ماندن از دزد: شعراء، انگشتر عقیق

مورد احترام بودن در سفرها: اقتراب (قمر)

ادای سریع قرض: عادیات، آل عمران

در امان بودن اموال و ثروت: اخلاص، قدر

محافظت از دستبرد دزدان: سوره توبه

افزایش برکت انبار غله: قدر

دفع بلای سفر: علق

نیکو شدن تجارت: قارعه

حسن خرید و فروش: حجر

خرم شدن باغ، خیر و برکت مغازه: غافر

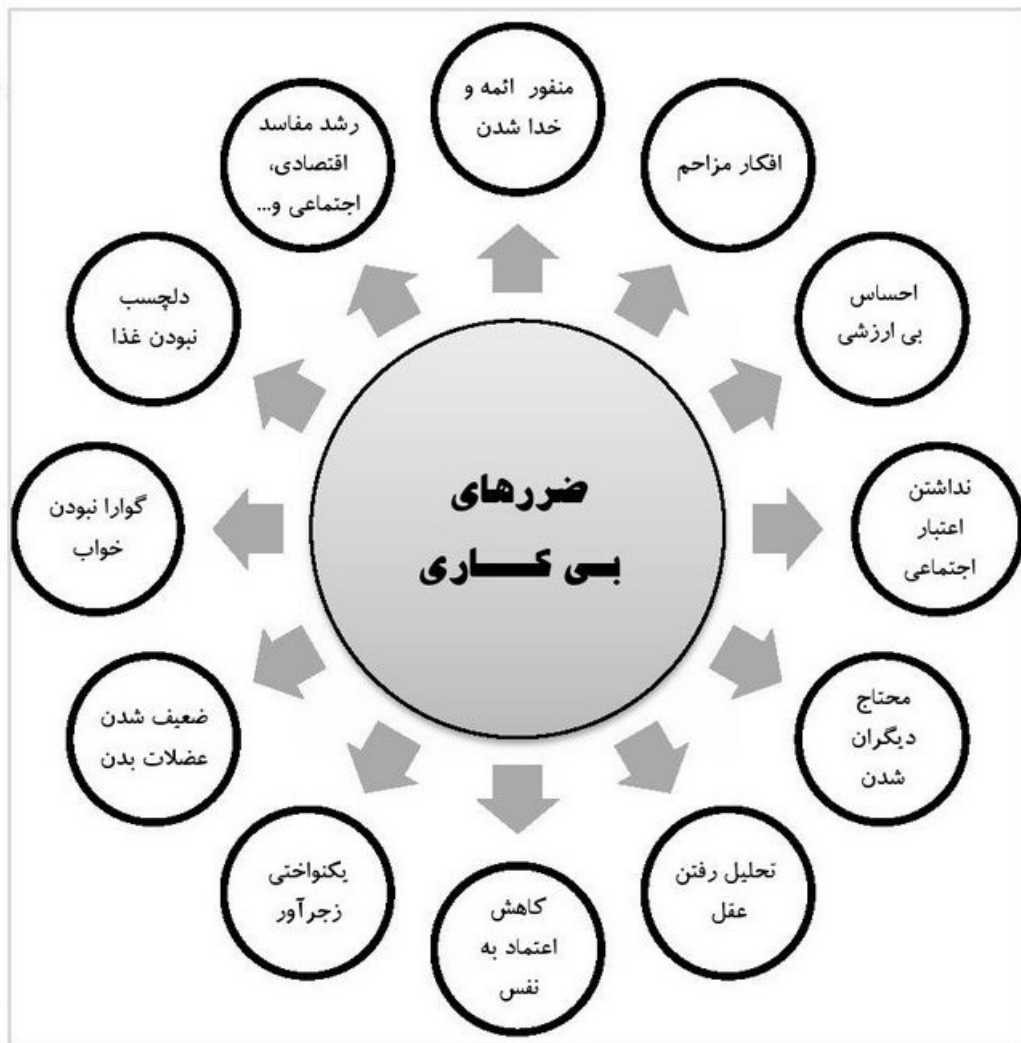
ازدیاد ثروت، رونق بازار: دخان

کسب خیر و برکت، بیمه شدن مال و ثروت و همسران و املاک: فتح

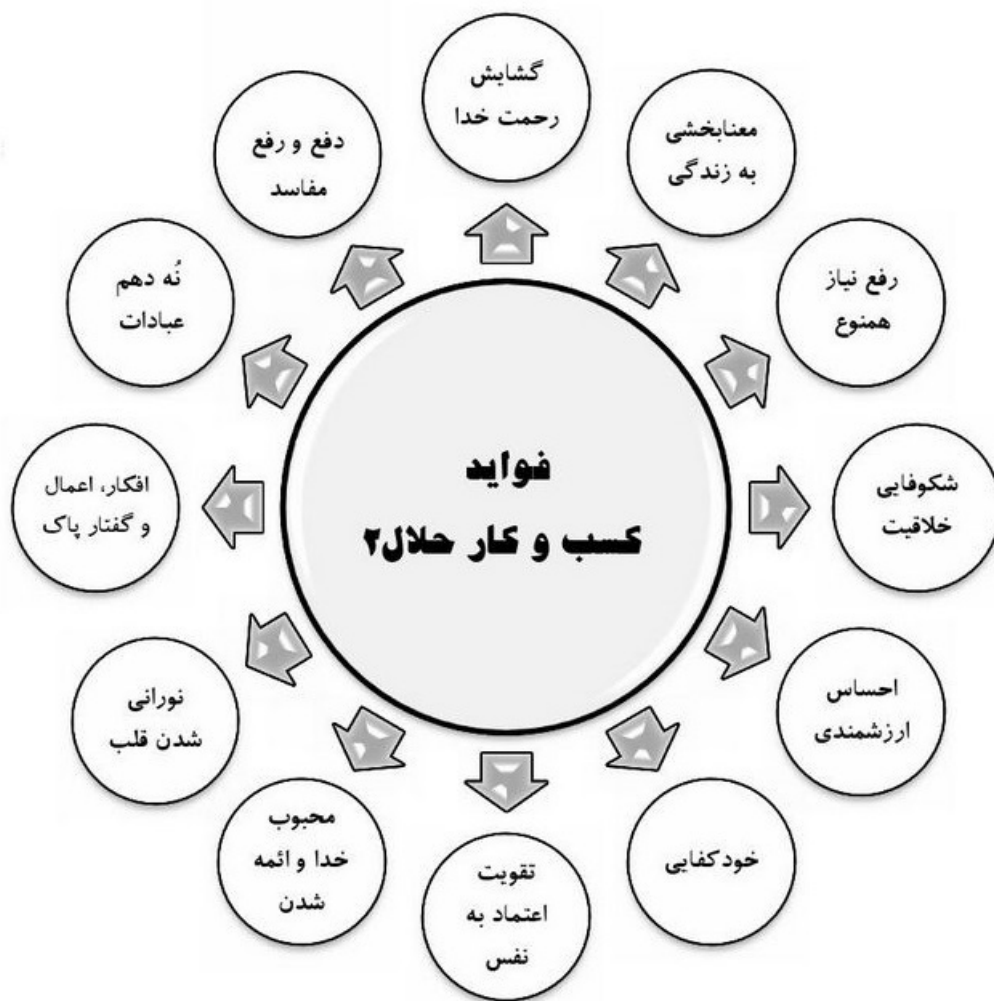
ازدیاد روزی: آل عمران، حجر، فاطر، صافات، ق، ذاریات، شمس، قارعه، هُمَزَه، صدقه

رفع بی پولی و فقر: تحریم، واقعه، محمد، حجر، اخلاص، ابراهیم، کُهِف و ممتحنه، هُمَزَه، انگشتر عقیق و فیروزه

ص: 58

بیا تا مونس هم یار هم غم خوار هم باشیم
انیس جان غم فرسوده ی بیمار هم باشیم
شب آید شمع هم گردیم بهر یکدگر سوزیم
شود چون روز دست و پای هم در کار هم باشیم
دوای هم، شفای هم، برای هم، فدای هم
دل هم، جان هم، دلدار هم باشیم
به هم یک تن شویم و یکدل و یک رنگ و یک پیشه
سری در کار هم آریم، دوش بار هم باشیم
جدائی را نباشد زهره ای تا در میان آید
به هم آریم سر بر گرد هم پرگار هم باشیم
حیات یکدگر باشیم و بهر یکدگر میریم
گهی خندان ز هم، گه خسته و افگار هم باشیم
به وقت هوشیاری عقل کل گردیم بهر هم
چو وقت مستی آید ساغر سرشار هم باشیم
شویم از نغمه سازی عندلیب غم سرای هم
به رنگ و بوی یکدگر شده گلزار هم باشیم

به جمعیت پناه آریم و از باد پریشانی
اگر غفلت کند آهنگ ما هشیار هم باشیم
برای دیده بانی خواب را بر یکدگر بندیم
ز بهر پاسبانی دیده ی بیدار هم باشیم
جمال یکدگر گردیم و عیب یکدگر پوشیم
قبا و جبّه و پیراهن و دستار هم باشیم
غم هم، شادی هم، دین هم، دنیای هم گردیم
بلای یکدگر را چاره و ناچار هم باشیم
بلاگردان هم گردیده گرد یکدگر گردیم
شده قربان هم از جان و منت دار هم باشیم
یکی گردیم در کردار و در گفتار و در رفتار
زبان و دست و پا یک کرده خدمتکار هم باشیم
نمی بینم به جز تو همدمی ای فیض در عالم
بی-- ادمس-- از ه-- م گنج-- ینه اس- رار ه--- م باشیم

* قرآن کریم

* نهج البلاغه

* نهج الفصاحه

* اسحاقی سیدحسین، کار و تلاش در فرهنگ اسلامی (89 نکته کلیدی درباره کار و تلاش)، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، قم.

* اسلام جو حامد، پرسش های شما پاسخ های بهجت، نشر آخرین وصی، قم.

* امامی راد احمد، انتخاب رشته انتخاب شغل، نشر مؤسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان، قم.

* بنی هاشمی خمینی محمدحسن، اصولی احسان، توضیح المسائل مراجع: مطابق با فتاوی سیزده نفر از مراجع معظم تقلید، نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، قم.

* جمعی از پژوهشگران، کار و تلاش، رمز موفقیت، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، قم.

* جوادی آملی عبدالله، مفاتیح الحیات، نشر اسراء قم.

* حسینی بهارانچی سیدمحمد، محرمات اسلام مجموعه ای از معارف اسلامی (اعتقادی، فقهی، اخلاقی، تاریخی، اقتصادی)، نشر عطر عترت، قم.

* سبحانی جعفر، رمز پیروزی مردان بزرگ، انتشارات نسل جوان، قم.

* سیدمحسن محمودی، مسائل جدید از دیدگاه علماء و مراجع، ج 1-6، نشر صاحب الزمان (عجل الله تعالی شریف)، ورامین.

* سیدمجتبی حسینی، رساله دانشجویی، دفتر نشر معارف، قم.

* ظهیری عباس، آسان ترین شیوه محاسبه خمس، مؤسسه فرهنگی هنری مشعر.

* قدیری محمدحسین، ماهنامه فرهنگی اجتماعی و آموزشی قدر، الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام، ص 60، ش 72، خرداد 93، ص 12 و 13.

* قدیری محمدحسین، من مانده ام تنهای تنها (مهارت رویارویی با غم غربت)، مرکز مشاوره

* قدیری محمدعلی و قدیری محمدحسین، الفبای کار و کارمندی از منظر احادیث، نشر مرکز مدیریت حوزه علمیه اصفهان، اصفهان، در دست چاپ.

* قدیری محمدعلی و قدیری محمدحسین، الفبای کار و کارمندی از منظر قرآن، نشر مرکز مدیریت حوزه علمیه اصفهان، اصفهان، در دست چاپ.

* قربانی نیما، سبک ها و مهارت های ارتباطی، نشر تیلور، تهران.

* کلینک، کریس ال، روان شناسی کاربردی، رویارویی با چالش های زندگی و فن آوری در سده 21، ترجمه علی محمد گودرزی، نشر مؤسسه خدمات فرهنگی رسا، تهران.

* کمالان سیدمهدی، قانون کار (قانون و آیین نامه اجرایی بیمه بی کاری)، نشر برازش، تهران.

* کیهان نیا اصغر، راز موفقیت در بازار کار، نشر مادر، تهران.

* ماهنامه خانه خوبان، ویژه خانواده ها، گوسفند ذهن، محمدحسین قدیری ش 45، سال 1391: حاج آقا درمانی، ش 63، سال 1392.

* محمدی ری شهری محمد، الگوی شادی از نگاه قرآن و حدیث، دارالحدیث، 1392.

* مصاحبه های مختلف با روحانیون، کارگران و کارمندان آزاد و رسمی، دولتی و شرکتی و زنان خانه دار و... .

* مظاهری حسین، اخلاق در اداره، بوستان کتاب قم.

* نرم افزار جامع الاحادیث، مرکز تحقیقات کامپیوتری نور، قم.

* نیک فر مختار، کار در زندگی فردی و اجتماعی از دیدگاه قرآن، نشر مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما، قم.

* وبلاگ بوسه بردست، محمدعلی قدیری (مؤلف).

* وبلاگ زندگی آرام، محمدحسین قدیری (مؤلف).

* الفبای کار و کارمندی از منظر اسلام، با همکاری محمدعلی قدیری، نشر مرکز مدیریت حوزه علمیه اصفهان، 1393.

* اخلاق در فضای مجازی، مؤسسه فرهنگ و اندیشه، قم (در دست چاپ).

* تمثیلات روان شناختی، مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله، قم. (در دست چاپ).

* روان شناسی و مهارت های رفتاری در تبلیغ غیر مستقیم، نشر ذی القدر (دفتر تبلیغات قم)، قم، 1390.

* شوخ طبعی های طلبگی، نشر دانا کتاب، اصفهان، 1393.

* مشاوره زیرگنبد فیروزه ای (1)، مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینیرحمه الله، قم، سال 1392.

* من مانده ام تنهای تنها (مهارت رویارویی با غم غربت)، مرکز مشاوره مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله، قم، سال نشر 1391.

ب) محتوای نرم افزارهای:

* بی خیال درمانی (نگاهی فقهی - روان شناختی به وسواس)، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1393، (آماده تبدیل به نرم افزار).

* نرم افزار احکام روان شناختی، انجمن گفت وگویی دینی، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1391.

* نرم افزار آیین شوخی و قوانین خوشی، با همکاری محمدعلی قدیری، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1393، (آماده تبدیل به نرم افزار).

* نرم افزار تافته جداناافته (احکام طلبگی، عایق های تبلیغی و...)، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1393.

* نرم افزار شوخ طبعی ها و حکایات طلبگی، انجمن گفت وگویی دینی، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1389.

* نرم افزار کتاب درمانی معرفی منابع کاربردی (سی دی مراکز مشاوره و کتاب) برای

زندگی عاقلانه شادمانه، انجمن گفت وگوی دینی، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1390.

* نرم افزار نیش ها و نوش ها (هشدارهای روان شناختی برای زندگی شیرین)، انجمن گفت وگوی دینی، مرکز ملی پاسخ گویی به سؤالات دینی، قم، 1390.

* نرم افزار پاسخ، مرکز مطالعات و پاسخ گویی به شبهات (حوزه علمیه قم)، به عنوان ناظر و محقق گروه تربیت و مشاوره.

ص: 67

خودسنجی و مسابقه

1. امام صادق (صلی الله علیه و آله) فرمود: «دوست جز حلال نمی خورد؛ زیرا سرور و مولای او چنین بود.» جای خالی، کدام عبارت زیر است؟

الف) من

ب) واقعی

ج) علی (علیه السلام)

2. امام علی (علیه السلام): «کار بزرگترین است.»

الف) سرمایه

ب) تفریح

ج) الف و ب

3. قانون جذب خواسته های مادی و معنوی مساوی است با

الف) توکل + توسل + تلاش مستمر و منظم + خوش بینی + امید + تحصیل و کار متناسب با استعداد و علاقه

ب) تناسب خواسته با امکانات و شرایط + تقدیر الهی + واقع بینی + انجام واجبات و ترک محرمات + دعا + تقال به خیر

ج) الف و ب

4. کتاب «رمز پیروزی مردان بزرگ» بخش است و نوشته است.

الف) دو بخش - استاد مطهری

ب) سه بخش - آنتونی رابینز

ج) دو بخش - جعفر سبحانی

5. در کارهایمان با چه افرادی نباید مشورت کنیم؟

الف) ترسو و بخیل

ب) فرومایه و حریص

ج) همه موارد

6. برای افزایش تولید و انرژی کاری، استفاده از موسیقی لهوی، مشروب و روزه خوری.....

ص: 68

الف) جایز است

ب) جایز نیست (حرام است).

ج) موسیقی لهوی جایز، ولی مشروب و روزه خوری حرام است.

7. نقد ساندویچی یعنی.....

الف) انتقاد دلسوزانه

ب) انتقاد خلاصه

ج) بیان نقاط ضعف افراد، لابه لای نقاط قوتشان

8. امام علی (علیه السلام) فرمود: «..... شکنجه روحی است.»

الف) اهمال کاری

ب) تبلی

ج) کار زیاد

9. شرط بندی در جایز است.

الف) اسب سواری

ب) تیراندازی

ج) الف و ب

10. جرأت ورزی یعنی.....

الف) ترس و بی باک بودن

ب) دفاع از حقوق خود و بیان مستقیم، صادقانه و مناسب افکار و احساسات

ج) دفاع از حقوق خود و بیان افکار و احساسات خویش

11. امام کاظم (علیه السلام) فرمود: «اوقات خود را به چهار بخش..... و..... و..... و..... تقسیم کنید.» بخش ... ما را قادر به انجام سه

بخش دیگر می کند؟

الف) عبادت، کسب حلال، معاشرت با دوستان خوب و لذت های حلال - اول

ب) عبادت، کسب حلال، معاشرت با دوستان خوب و لذت های حلال - دوم و سوم

ج) عبادت، کسب حلال، معاشرت با دوستان خوب و لذت های حلال - چهارم

12. در رابطه با حقوق زناشویی کدام گزینه درست است؟

الف) حقوق زناشویی بر دو نوع است: 1- حقوق قانونی، 2- حقوق اخلاقی.

ص: 69

ب) حقوق قانونی، رعایت حداقل ها است که قانون و دادگاه از آن دفاع می کند. مانند وجوب نفقه دادن مرد، وجوب اجازه گرفتن زن از شوهرش برای خروج از منزل؛ حقوق اخلاقی، رعایت حُسن هم زیستی است که خوشی و شیرینی زندگی را بیش از پیش فراهم می سازد. مانند ایثار، از خودگذشتگی، گذشتن از خطاها، انتقادکردن سالم،

ج) الف و ب

13. اگر حقوقی از کسی یا دولت غصب یا ضایع کرده باشیم چگونه می توانیم توبه کنیم؟

الف) باید حتما به طور حضوری به آنها بازگردانیم و عذرخواهی هم بکنیم.

ب) به اندازه پول آن صدقه بدهیم.

ج) با بازگرداندن حقوق به آنها به صورت مستقیم یا غیر مستقیم

14. کربلایی کاظم که به طور معجزه آسا به خاطر کسب حلال در یک آن حافظ قرآن شد کجا دفن است؟

الف) اراک

ب) قبرستان نو در قم

ج) او زنده است.

15. ذکر «اللهم اغنني بحلالك عن حرامك و بفضلك عمن سواك» برای چیست؟

الف) ذکری است برای زیاد شدن روزی و یافتن شغل و توصیه آیت الله بهجت است.

ب) ذکری است برای ازدواج و توصیه آیت الله بهاءالدینی است.

ج) ذکری است برای زیاد شدن روزی و یافتن شغل و توصیه آیت الله بهاءالدینی است.

16. از نظر عارف کامل مرحوم نخودکی، شاه کلید سه قفل (برکت درکار، ازدواج سالم، عاقبت به خیری) چیست؟

الف) نماز

ب) نماز شب

ج) نماز اول وقت

17. آیت الله بهجت رحمه الله فرمود: «.....» برای ما بسیار نزدیک است، ولی ما

آن را بسیار دور می بینیم؛ وگرنه این قدر با هم نزاع نداشتیم.»

الف) ظهور امام زمان (عج)

ب) وداع از این دنیا

ج) هر دو

18. کتاب «من مانده ام تنهای تنها» چه مهارتی را به ما..... آموزش می دهد.

الف) مهارت مدیریت خشم

ب) مهارت رویارویی با غم غربت

ج) مهارت روابط اجتماعی

19.الگوی ارتباطی داریم و بهترین آنها شامل.....

الف) چهار - شامل: برقراری ارتباط صادقانه + صریح (مستقیم و روشن) + توأم با احترام متقابل و اصیل + خودمختاری متقابل، نه کنترل فرد مقابل

ب) سه - شامل: برقراری ارتباط غیرصادقانه، غیرصریح (غیرمستقیم و مبهم) توأم با احترام ظاهری، و کنترل فرد مقابل

ج) سه - شامل: برقراری ارتباط صادقانه، نیمه صریح (مستقیم و مبهم)، بدون احترام متقابل، و کنترل فرد مقابل

20. داستان قارون در کدام سوره آمده است و عاقبتش چه شد؟

الف) سوره بقره - شهید شد

ب) قصص - زمین او را بلعید

ج) کهف - ثروت خدادادی به دست آورد.

تذکر: برخی از سؤالات از پاورقی کتاب طرح شده است.

ص: 71

پاسخ نامه			
ردیف	الف	ب	ج
۱			نام و نام خانوادگی:
۲			شماره ملی:
۳			شماره تلفن همراه:
۴			سن:
۵			جنسیت:
۶			تحصیلات:
۷			ایمیل:
۸			***
۹			مسابقه پیامکی
۱۰			برای مسابقه پیامکی در پاسخ نامه به جای
۱۱			«گزینه الف» عدد ۱، به جای «گزینه ب»، عدد
۱۲			۲ و به جای «گزینه ج» عدد ۳ را بگذارید و در
۱۳			آخر بیست پاسخ صحیح را به شکل یک عدد
۱۴			بیست رقمی ارسال کنید: مثال فرض کنید در
۱۵			سؤال ۱ گزینه ج درست است می نویسیم ۳ و
۱۶			فرض کنید در سؤال ۲ گزینه الف درست است
۱۷			می نویسیم ۱ و...؛ بنابراین دو رقم سمت چپ عدد
۱۸			بیست رقمی ... ۱۳ خواهد بود.
۱۹			
۲۰			

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر/ 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

